

Ad. 2.1. základní výsledky šetření

V rámci tohoto bodu **T. Kučera** přednesl zprávu připravenou M. Potůčkem, V. Špidlou a T. Kučerou, která je k dispozici [zde](#).

Po skončení první části prezentace k odpovědím týkajícím se základní výměry důchodů/součtu základní výměry důchodů a minimální hranici procentní výměry následovala diskuze.

M. Suchomel k jednomu z návrhů, aby nedostatečná výše některých důchodů byla řešena tzv. nepojistnými sociálními dávkami, uvedl, že důchody nejsou vypláceny z pojistného, ale z obecných příjmů státního rozpočtu.

O. Hampl poznamenal, že se rovněž přiklání k interpretaci, že náš důchodový systém není pojištěním v pravém slova smyslu, ale mezigeneračním daňovým transferem. Zároveň je potřeba si uvědomit, že jde především o zdanění práce. Přičemž odvody do důchodového systému jsou zdaleka největší položkou ve zdanění práce. To je zcela zásadní v kontextu jak současného vývoje na trhu práce, tak zejména v kontextu predikovaných změn v oblasti technologií a predikce rozdělení výnosů mezi práci a kapitál.

J. Vostatek uvedl, že je-li pojistné daní, tak samozřejmě zatěžuje náklady práce a nezatěžuje jiné příjmy. Tedy existuje tu určitý kvalitativní rozdíl.

Poté **T. Kučera** pokračoval v prezentaci odpovědí k zachování první redukční hranice na úrovni 44% průměrné celostátní mzdy a následné diskuzi.

M. Potůček dodal, že většina respondentů, pokud jde o základy výpočtu důchodu, si je vědoma, že nelze hranici z ničeho nic posunout. Z dlouhodobého hlediska není pro důchodový systém dobré, aby některé důchody byly vypočítávány pod hranicí životního minima.

M. Suchomel reagoval s tím, že v současné době náš systém nepřiznává důchody pod hranicí životního minima. To, že existuje hypotetická hranice, že výše důchodů může být pod hranicí životního minima, ještě neznamená, že by takové důchody byly někdy vypláceny. V našem systému pokud je splněna podmínka doby pojištění a výdělku alespoň minimální mzdy, nebo odvádění minimálního pojistného pro OSVČ, tak se té hranici 3200 není možné přiblížit, nýbrž ta hranice bude okolo 6000 důchodu.

T. Kučera uvedl, že není otázkou vyplácení důchodů pod hranicí životního minima, ale je otázkou, do jaké míry je životní minimum ve vztahu s chudobou, potažmo s otázkou důstojného důchodu.

Z. Pernes reagoval, že nejnižší důchod je 3.170,- Kč a životní minimum jednotlivce je 3.400,- Kč. Tedy nejnižší důchod je pod hranicí životního minima. Souhlasil však s tím, že v ČR takové důchody však nejsou, ale takto nízké důchody jsou vypláceny, a to především do zahraničí. Dále uvedl, že spotřební koš základních životních potřeb důchodce za loňský rok je 8.330,- Kč. Samozřejmě existují diference dle krajů. Základní výměry pro minimální důchod musí být kolem 8.500,- Kč.

M. Suchomel uvedl, že životní minimum je administrativně stanovena částka, se kterou ani stát nepočítá v její základní hodnotě, je pouze určitým kritériem pro vyplácení sociálních dávek. Stát počítá s 2,4 násobkem životního minima.

Dále **T. Kučera** pokračoval v prezentaci odpovědí k 26% redukci výdělků přesahujících první redukční hranici a odpovědí k ideální konstrukci procentní výměry důchodů

M. Suchomel na prezentované reagoval s tím, že co se týče snížení odvodů osob před důchodovým věkem MPSV připravuje návrh, že by se zavedly slevy na pojistném pro osoby se sníženým přístupem k práci. Přičemž byl požádán o zjištění, v jaké fázi se tento návrh nachází.

Poté pokračováno v prezentaci odpovědi ke vztahu základní a procentní výměry důchodů a odpovědi ke zvyšování již vyměřených důchodů.

Z. Pernes reagoval s tím, že v minulosti byly indexy valorizace starodůchodců dány ze zákona. V současné době to však není možné, protože od roku 2007 to zákon neumožňuje. Možné by bylo pouze jednorázové navýšení na základě zvláštního zákona.

T. Fiala následně uvedl, že v Zelené knize byla opomenuta otázka doby pojištění, což by mohlo být dalším tématem pracovního týmu.

Ad. 2.2. diskuze k návrhu prezentace výsledků na jednání/členům OK

T. Kučera uvedl, že na jednání Odborné komise je třeba přítomně seznámit s prací PT2 za uplynulé období, první výsledky, které přinesla Zelená kniha a nastínit jak se bude s výsledky dále pracovat. Prezentace výsledků proběhne v heslech, výsledná zpráva bude následně všem zaslána prostřednictvím emailové komunikace. Zároveň navrhl, aby všem členům Odborné komise byly zpřístupněny i jednotlivé odpovědi respondentů v anonymizované verzi a také aby tyto materiály byly zveřejněny na webových stránkách Odborné komise.

Ad. 2.3. diskuze k návrhu dalšího postupu prací na zadání s využitím výsledků šetření

T. Kučera navrhl, aby při další práci se Zelenou knihou nejdříve byly roztříděny jednotlivé náměty respondentů, kdy bude třeba definovat hodnotící rámec. A poté sestavit návrhy scénáře zvyšování a vyměňování důchodů a následně propočítat jednotlivé náklady a provést SWOD analýzy navrhovaného. Následně z 10 možných variant budou např. 3 variant předloženy Odborné komisi a ta si pak bude moci z nich vybrat.

M. Potůček upozornil přítomné, že dle dohody by v prosinci měl být připraven návrh, který by MPSV mohlo aplikovat na své úkoly. Vyjádřil svou pochybnost nad tím, že pokud budou PT2 Odborné komisi předloženy 3 alternativy, zda bude OK schopna vybrat jednu z nich a tu doporučit vládě k realizaci.

Ad. 3 Výsledek připomínkového řízení k návrhu nastavení a revize hranic důchodového věku

M. Suchomel přítomné informoval, že věcný návrh zákona byl připraven během prvního pololetí roku 2015, v červenci byl tento materiál schválen vedením MPSV. Následně došlo k jeho rozeslání do mezirezortního připomínkového řízení. Přičemž MPSV celkem obdrželo 41 připomínek z 11 připomínkových míst, všechny byly přijaté. 15 připomínek bylo označených jako zásadních. První verze vypořádání byla hotova do 14 dní. Aktuálně je vypořádáno 39 připomínek, nejsou vypořádány 2 zásadní připomínky z MF. MF nesouhlasí se zastropováním důchodového věku na 65 letech, dále MF nesouhlasí se zavedením alternativních demografických prognóz, konkrétně má MF problém s tím, že by bylo zákonem stanoveno výběrové řízení na zpracování prognóz, které by byly financovány MPSV. Dne 1. 10. o vypořádání připomínek proběhlo jednání na úrovni ředitelů odborů mezi MPSV a MF, přičemž stále nedošlo k dohodě. V nejbližších dnech by mělo dojít k jednání na úrovni náměstků. Pokud ani toto jednání nebude úspěšné, tak je na pořadu jednání na úrovni ministrů. Pokud ani to

nepřinese kompromis – může ministryně předložit vládě návrh s rozporem. Vše záleží na tom, jak rychle se uskuteční jednání. Podle toho pak může dojít k předložení návrhu vládě.

T. Kučera navrhl, aby se do návrhu vtělilo, že MPSV si samo určí prognózu, dle které bude postupovat, nebo že to bude prognóza ČSÚ. Odměna za prognózu však není tím hlavním, klíčové je zajistit existenci co nejspolehlivějších prognóz. Ani v minulosti nebyly prognózy často hrazeny, spíše šlo o čestnou záležitost. Je možné z návrhu vyškrtnout to, že se bude vypisovat tendr, důležité je zajistit kompetitivní prognózy. Třeba tak, že budou vytvořeny rovné podmínky pro všechny tři prognostické týmy, které budou vyzvány, aby vytvořili potřebnou prognózu.

D. Münich navrhl přímou konfrontaci na jednání zástupců MPSV a MF.

O. Hampl konstatoval, že kompetitivní prognózy jsou klíčovým systémovým prvkem pro zajištění kvality a pojistkou správnosti celého revizního procesu. Kromě toho jsou také důležitým prvkem zajištění transparentnosti celého procesu.

T. Kučera reagoval, že nikomu nejde o částku za zpracování prognózy, ta byla zakomponována do návrhu s cílem, aby bylo zajištěno nejnужnější financování. Důležité je, aby se zavedl systém zpracování prognóz tak, aby byly co nejspolehlivější.

M. Potůček nabídl, že pokud by to pomohlo jednání mezi zástupci (náměstky, ministry) MPSV a MF, je samozřejmě připraven vysvětlit genezi návrhu a jeho smysl.

J. Vostatek využil prostoru a opětovně přítomné upozornil, že návrh si z jeho pohledu protirečí a z toho důvodu jej nedoporučuje.

T. Štyglerová dále uvedla, že již před přípravou návrhu zákona ČSÚ navrhoval společnou pracovní skupinu odborníků pro zpracování prognóz.

T. Kučera oponoval, že by tak vznikla jedna prognóza, přičemž vidí také problém dosažení potřebné shody na dílčích prognostických závěrech – v odhadu budoucích parametrů průběhu dílčích procesů.

T. Kučera poděkoval za informaci o stavu návrhu zákona, **konstatoval, že předseda OK, bude-li pozván, je připraven na jednání zástupců MF a MPSV představit schválený návrh OK na tvorbu alternativních demografických prognóz**, a ukončil tento bod.

Ad. 4 Různé - seminář OK – demografie a důchodový systém n. demografické souvislosti hranice důchodového věku

T. Kučera přítomné seznámil, že jsou dva návrhy témat pro stálý seminář Odborné komise. Přičemž po domluvě s **D. Münichem** uvedl, že lepší téma bude demografické souvislosti hranice důchodového věku, což koresponduje i se současným návrhem zákona. Datum semináře se pak bude odvíjet od termínu jednání Odborné komise.

Z. Pernes nabídl, že může odprezentovat seminář na téma kvalita života českého důchodce měřena spotřebou.

